

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2011

VI. volební období

Návrh

Zastupitelstva Ústeckého kraje

na vydání

zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb. a zákona č. 181/2011 Sb., a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

ZÁKON

ze dne..... 2011,

kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb. a zákona č. 181/2011 Sb., a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna trestního zákoníku

Čl. I

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb. a zákona č. 181/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 205 odst. 1 písm. d) se zrušuje slovo „nebo“ na konci věty.
2. V § 205 odst. 1 se na konci písmene e) vkládá slovo „nebo“.
3. V § 205 odst. 1 se přidává písmeno f) které zní:

„f) byl za takový přestupek v posledních třech letech alespoň dvakrát postižen,“.

4. Za § 354 se vkládá § 354a, který zní

„§ 354 a

Opakované narušování soužití lidí

Kdo naruší soužití lidí

- a) vyhrožováním jinému újmou na zdraví,
- b) drobným ublížením na zdraví,
- c) nepravdivým obviněním z přestupku, nebo
- d) schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním

a byl v posledních třech letech za takový přestupek alespoň dvakrát postižen, bude potrestán peněžitým trestem nebo odnětím svobody až na dvě léta.“.

5. Za § 358 se vkládá § 358a, který zní:

„§ 358a

Opakované rušení veřejného pořádku

Kdo poruší veřejný pořádek tím, že

- a) neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci,
- b) poruší noční klid,
- c) vzbudí veřejné pohoršení,
- d) znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství,
- e) poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních nebo kulturních podniků anebo v místech určených k rekreaci nebo turistice,
- f) poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení,
- g) neoprávněně založí skládku nebo odkládá odpadky nebo odpady mimo vyhrazená místa

a byl v posledních třech letech za takový přestupek alespoň dvakrát postižen, bude potrestán peněžitým trestem nebo odnětím svobody až na dvě léta.“.

ČÁST DRUHÁ

Čl. II

Změna zákona o přestupcích

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 337/1992 Sb., zákona č. 344/1992 Sb., zákona č. 359/1992 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 134/1994 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 279/1995 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 52/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 254/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 312/2001 Sb., zákona č. 6/2002 Sb., zákona č. 62/2002 Sb., zákona č. 78/2002 Sb., zákona č. 216/2002 Sb., zákona č. 259/2002 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb.,

zákona č. 559/2004 Sb., zákona č. 586/2004 Sb., zákona č. 95/2005 Sb., zákona č. 379/2005 Sb., zákona č. 392/2005 Sb., zákona č. 411/2005 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 76/2006 Sb., zákona č. 80/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 134/2006 Sb., zákona č. 181/2006 Sb., zákona č. 213/2006 Sb., zákona č. 216/2006 Sb., zákona č. 225/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 215/2007 Sb., zákona č. 344/2007 Sb., zákona č. 376/2007 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 309/2008 Sb., zákona č. 314/2008 Sb., zákona č. 484/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 52/2009 Sb., zákona č. 306/2009 Sb., zákona č. 346/2009 Sb., zákona č. 150/2010 Sb., zákona č. 199/2010 Sb. a zákona č. 133/2011 Sb. se mění takto:

V § 58 se za odstavec 4 vkládají odstavce 5 a 6, které znějí.

„ (5) Pravomocná rozhodnutí o přestupcích dle § 47 odst. 1 písm. a) až d) a f) až h), dle § 49 odst. 1 písm. c) a o přestupku úmyslného způsobení škody na cizím majetku krádeží dle § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích jsou obcemi a městskými částmi hlavního města Prahy zasílána obecnímu úřadu určenému podle místa trvalého pobytu přestupce, nemá-li jej, dle místa jeho posledního známého pobytu. V případě změny místa trvalého pobytu je obecní úřad dosavadního místa trvalého pobytu povinen zaslat tato rozhodnutí obecnímu úřadu určenému dle nového místa trvalého pobytu.

(6) Obec nebo městská část hlavního města Prahy, která zahájí řízení ve věci přestupků dle § 47 odst. 1 písm. a) až d) a f) až h), dle § 49 odst. 1 písm. c) a o přestupku úmyslného způsobení škody na cizím majetku krádeží dle § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, si vyžádá od obecního úřadu určeného dle místa trvalého pobytu zaslání pravomocných rozhodnutí dle věty první za dobu 3 let předcházejícího dni, kdy nastaly okolnosti nasvědčující podezření ze spáchání přestupku.“.

ČÁST TŘETÍ

Čl. III

Účinnost

Zákon vstupuje v účinnost dnem 1. 6. 2012.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. O b e c n á č á s t

a) zhodnocení platného právního stavu

Jedním z problémů, který podstatným způsobem přizívuje extremistické nálady v některých regionech, je neschopnost státu efektivně zakročovat proti obyvatelům, kteří opakovaně obtěžují své spoluobčany neustálým pácháním drobných přestupků, drobnými výtržnostmi, krádežemi, násilnostmi, narušováním nočního klidu, atd.

Velká část těchto přestupků podle současné právní úpravy nezíská nikdy charakter trestných činů, protože zde často není doloženo současné splnění všech zákonných znaků pokračování v trestném činu ve smyslu § 116 trestního zákoníku, jako je jednotný záměr, spojení stejným nebo podobným způsobem provedení, blízká souvislost časová a souvislost v předmětu útoku. Postih opakovaného páchání přestupků tak není spojen s žádnou podstatnou sankcí pro přestupce, přestupky často zůstávají neprojednány (mj. i proto, že se je nepodaří projednat v zákonné lhůtě 1 roku), sankce za ně není odstrašující, případně tato sankce není následně úspěšně exekuvována. Problémem je též dosavadní absence celostátní databáze alespoň některých přestupků.

Přestupkem je podle zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin (§ 2 odst. 1 zákona o přestupcích).

Při určení druhu sankce a její výměry se přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek potrestán v disciplinárním řízení (§ 12 odst. 1 zákona o přestupcích). Za více přestupků téhož pachatele projednávaných ve společném řízení se uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný. Zákaz činnosti lze uložit, jestliže ho lze uložit za některý z těchto přestupků (§ 12 odst. 2 zákona o přestupcích). V tomto rámci je možné se

pohybovat při trestání přestupků podle zákona o přestupcích. Recidivu je možné zohlednit pouze při určení druhu sankce a její výměry.

Taková úprava se nejeví jako dostatečná. Z praxe je známo mnoho případů, kdy pachatelé opakovaně páchají přestupky, kdy se např. dopouštějí krádeže se škodou nižší než 5.000,- Kč, tedy pod hranicí odlišující přestupek od trestného činu. I opakované páchání přestupku, není-li naplněna výše uvedená definice pokračování v trestném činu, neumožňuje jiné potrestání pachatele, než jaké stanoví zákon o přestupcích – tedy pokutou do výše 15.000,- Kč. Obdobně je tomu u pachatelů, kteří opakovaně narušují občanské soužití (podle díky trestního zákoníku „soužití mezi lidmi“) různými drobnými výtržnostmi či schválnostmi. Je v celospolečenském zájmu, aby existovala možnost efektivního postihu v součtu nepochybně závažného protiprávního jednání, které v současné době nelze kvalifikovat jako trestný čin.

Celková škoda způsobená jejich jednáním však významně převyší stanovenou hranici trestní odpovědnosti. Typová nebezpečnost jednání těchto osob je však značná už proto, že jejich jednání je nezřídka plánované, promyšlené, mnohdy organizované, skupinové, okruh poškozených je široký. Ačkoli jsou pachatelé několikanásobně postihováni za přestupek, neexistuje v současné době účinný nástroj dostatečně odrazující od opakování jejich protiprávního jednání.

Obdobným způsobem dochází též k opakovanému páchání přestupků proti občanskému soužití. S pocitem beztrestnosti pak tito pachatelé své protiprávní jednání stupňují a ohrožují své okolí. V posledních letech byly zaznamenány případy, kdy takto stupňované protiprávní jednání, za které byl jeho pachatel opakovaně postihován v přestupkovém řízení, vyvrcholilo spácháním násilného trestného činu s tragickými následky (všeobecně známý byl např. případ Pacovský v roce 2003 v jihočeských Litvínovicích).

Vhodnou možností jak tuto situaci řešit, je upravit opakované páchání stejného přestupku jako trestný čin. Takový postup umožňoval už zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, kdy např. u trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky bylo v ustanovení § 201 odst. 2 písm. b) stanoveno, že pachatel bude potrestán, byl-li za obdobný čin spáchaný pod vlivem návykové látky v posledních dvou letech postižen. Přičemž postižením se rozumí i pravomocné uložení sankce ve formě blokové pokuty za přestupek podle § 30 odst. 1 písm. g), h), ch) zákona o přestupcích. Obdobně byla dle trestního zákona postižitelná recidiva přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1

písm. g), h), ch) zákona o přestupcích (recidiva byla trestná podle § 201 písm. b) trestního zákona), přestupků na úseku ochrany zvířat proti týrání podle ustanovení § 28 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat, ve znění pozdějších předpisů, přestupků podle § 87 odst. 1 písm. c) odst. 2 písm. c) či odst. 3 písm. b) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (recidiva těchto přestupků byla trestná podle § 203 trestního zákona) přestupků podle ustanovení § 87 zákona č. 114/1992 Sb., § 31 zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy) (recidiva byla trestná podle § 181f odst. 1 písm. b) trestního zákona). Lze konstatovat, že zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, v některých případech zohledňoval a postihoval opakované spáchání určitého okruhu přestupků. Díkce nového trestního zákoníku se tomuto původnímu pojetí vzdálila, podle poznatků z řady obcí i od policie to však bezpečnostní situaci v problémových lokalitách neprospělo.

Popsaným způsobem by bylo možno spravedlivěji potrestat pachatele pomocí sankcí, které poskytuje trestní zákoník. Sankce trestního zákoníku totiž mají výrazně vyšší odrazující účinek. Z výše popsaného je zřejmé, že je žádoucí přijmout takové legislativní změny, aby bylo možné vybrané přestupky evidovat a efektivně trestat.

Jak již bylo zmíněno, pro možnost uložení odpovídající sankce za opakovaně páchané přestupky je vhodná evidence vybraných přestupků. Nad rámec zadání předkládaného návrhu zákona lze obecně konstatovat, že registr přestupků lze upravit několika způsoby. V roce 2004 zde byl pokus o vytvoření registru přestupků při rejstříku trestů. Ministerstvo spravedlnosti, které rejstřík trestů vede, se však postavilo proti takové úpravě. Lepší řešení se nabízí ve zřízení registru přestupků speciálním zákonem, který by celou jeho problematiku komplexně upravoval. Zavedení evidence vybraných přestupků si do budoucna vyžádá novou zákonnou úpravu. Pro překlenutí doby potřebné pro zpracování, prosazení a implementaci zákona o takové evidenci se navrhuje zavést alespoň systém jednoho svodného místa (obecního úřadu místa trvalého pobytu přestupce), kam mají být rozhodnutí zasílána a odkud mají být k dotazu dostupná orgánům rozhodujícím o přestupcích, potažmo pochopitelně orgánům činným v trestním řízení.

b) přehled zahraniční právní úpravy

Pro srovnání zahraniční právní úpravy byly zpracovány informace o obdobné úpravě v zahraničí. Byly použity získané poznatky z 5 zemí Evropské unie - z Nizozemí, Francie, Německa, Rakouska a Švédska.

V Nizozemí nemůže být přestupek posuzován jako trestný čin. Opakovaný přestupek však může být potrestán podobně jako trestný čin. Například zloděj v obchodě, obviněný z toho, že ukradl celkem 50 kantonů mléka, může být potrestán přísně, přestože každá jednotlivá krádež by nebyla posuzována s výhledem na přísný trest. Nejběžnější je tento postup u opakovaných krádeží v malém měřítku, dopravních přestupků a méně závažných případů vandalismu.

Ve Švédsku je recidiva přestupků vždy považována za přitěžující okolnost a vede ke zvýšení trestu. V běžných případech nelze považovat opakované spáchání přestupku za trestný čin.

V Rakousku nemá opakované porušení správních předpisů za následek zahájení trestního řízení.

Ve Francii u přestupků páté kategorie, které jsou soudně projednávány a evidovány v rejstříku trestů vedeném ministerstvem spravedlnosti, může recidiva vést k tomu, že jednání bude posuzováno jako trestný čin. Přestupky prvních čtyř kategorií nemohou být takto překvalifikovány.

V Německu se trestným činem může stát pouze soustavné a vícenásobné páchaní vymezených přestupků či správních deliktů.

V rámci Evropské unie neexistuje jednotná právní úprava přestupkové oblasti. Stejně jako se v jednotlivých státech liší samotný způsob projednávání protiprávního jednání fyzických osob, které není trestným činem (tj. jednání srovnatelného s přestupkovou agendou v České republice), liší se i přístup k evidování tohoto protiprávního jednání. Pro srovnání byly použity získané poznatky z 5 zemí Evropské unie - z Nizozemí, Francie, Německa, Rakouska a Švédska. Poznatky nebyly získávány ze všech členských států Evropské unie. Jako klíč k výběru pěti zemí sloužila geografická blízkost, obdobná velikost či podobnost právního řádu.

V Nizozemí mohou být méně závažné přestupky nebo přečiny prominuty nebo potrestány pokutou nebo obecně prospěšnými pracemi. Přestupky, které lze potrestat bez účasti soudu, jsou přesně stanoveny zákonem, směrnicí, nebo pokynem. Přestupky projednává soud, úřad státního zástupce a v některých případech policie. *Uložené tresty eviduje Centrale Justitiele Documentatie*. V závislosti na povaze činu je možno některé zápisy po určité době vymazat. Některé přestupky týkající se dopravy (např. překročení povolené rychlosti o více jak 30 km/hod.) zůstávají v databázi bez časového omezení.

Ve Švédsku existuje vedle trestněprávního postihu řada občanských a správních sankcí, jako je náhrada škody a pokuty. To, který úřad bude projednávat protiprávní jednání, záleží na okolnostech případu. Pokuta může být uložena jak soudem, tak správním úřadem (např. finančním úřadem). Neexistuje centrální evidence přestupků.

V Rakousku závisí trestání protiprávního jednání, které není trestným činem, na tom, zda tímto jednáním došlo k porušení správních (policejních) předpisů. V tomto případě příslušný orgán přijme stanovené opatření. Soud rozhoduje pouze v případě, kdy došlo ke spáchání trestného činu. *Tresty za správní delikty jsou evidovány Ministerstvem spravedlnosti* (trestní rozhodnutí Ministerstvem vnitra).

Ve Francii jsou přestupky rozděleny do pěti kategorií, z nichž první čtyři jsou trestány pouze pokutou. Pátá kategorie se projednává soudně a uložená pokuta může být doprovázena doplňujícími opatřeními, jako je zabavení řidičského průkazu na tři měsíce a více, zákaz držení a nošení zbraně max. na tři roky, konfiskace zbraní, odebrání zbrojního průkazu, propadnutí věci, která sloužila k přestupku apod. Pokuty za přestupky prvních čtyř kategorií ukládají orgány pověřené příslušnou prokuraturou (místní správní orgány, policie, četnictvo, kontroloři veřejných dopravních prostředků). Přestupky páté kategorie a odvolání proti uložení pokut za přestupky prvních čtyř kategorií projednává policejní soud (Tribunal de police) při soudech 1. instance (Tribunal de grande instance). Přestupky prvních čtyř kategorií evidují orgány, které je předepsaly a daňové úřady, které sledují zaplacení uložených sankcí. *Výsledky soudních řízení spojených s přestupkem páté kategorie se evidují v Ústředním rejstříku trestů. Tento rejstřík je součástí Ministerstva spravedlnosti. Evidované přestupkové tresty se objevují pouze na výpisech určených přímo soudním orgánům, nikoli na výpisech určených pro běžnou potřebu a vydávaných příslušné osobě.*

V Německu projednávají přestupky správní úřady. Sankcí je většinou pokuta. V zemi existuje Centrální evidence řidičů a Centrální evidence živnostníků. Centrální evidenci řidičů vede Kraftfahrt-Bundesamt ve Flensburgu. Evidují se dopravní přestupky včetně dopravních nehod. Do evidence se zanášejí pokuty za dopravní přestupky od 40,- Euro. Centrální evidenci živnostníků vede Služebna Generálního spolkového státního zástupce u Spolkového soudního dvora. Do evidence jsou zanášeny přestupky v souvislosti s provozováním živnosti nebo v podniku jiných podnikatelských činností. Do evidence se zanášejí také peněžní pokuty od 200,- Euro. Evidované údaje se mohou týkat fyzických i právnických osob.

c) vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Základním cílem celé navrhované úpravy je, aby stát dokázal efektivněji reagovat na opakovanou drobnou kriminalitu, která v součtu podstatným způsobem poškozuje zákonem chráněné zájmy a není přitom řešitelná jako pokračování v trestném činu dle platné právní úpravy.

d) zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

e) zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, její slučitelnosti s právními akty Evropských společenství a odůvodnění případných odchylek

Na návrh zákona se nevztahují předpisy Evropské unie, a není tedy s nimi v rozporu. Mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, nebudou návrhem zákona dotčeny.

f) předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy, zejména nároky na státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí, dopad na životní prostředí a na rovné postavení mužů a žen

Předkládaný návrh zákona nemá žádný dopad na podnikatelské prostředí, neboť se žádným způsobem nedotýká právní regulace vzniku, fungování a jednání podnikatelských subjektů, ani jiných skutečností relevantních pro vzájemnou soutěž podnikatelů v ČR.

Návrh zákona bude mít přímý dopad na státní rozpočet, když lze předpokládat větší finanční zatíženost obecních úřadů shromažďováním pravomocných rozhodnutí o spáchaných přestupcích a především jejich zasíláním na základě požadavku jiných obecních úřadů nebo úřadů městské části hl. m. Prahy. Odhadovaný náklad bude u jednotlivých obcí činit v průměru (dle rozsahu agendy) přibližně 400 tis. Kč ročně a bude hrazen jako výkon přenesené působnosti ze státního rozpočtu ČR.

Návrh zákona nebude mít přímý hospodářský a finanční dopad na rozpočty krajů a obcí.

Z dlouhodobého hlediska bude mít návrh zákona potenciální pozitivní dopad na státní rozpočet, pokud se naplní preventivní funkce navrhované právní úpravy a sníží se míra výskytu opakované přestupkové činnosti, na niž je navrhovaná právní úprava zaměřena. Z dlouhodobého hlediska bude mít návrh zákona potenciální pozitivní dopad i na rozpočet obcí a krajů, pokud se naplní preventivní funkce navrhované právní úpravy a sníží se tak míra výskytu přestupkové činnosti postihující v některých případech i majetek ve vlastnictví obcí či krajů.

Návrh zákona se nedotýká principu rovného zacházení s muži a ženami. Návrh zákona nemá vliv na životní prostředí.

II. Zvláštní část

ČÁST PRVNÍ – Změna trestního zákoníku

1. až 3. K § 205

Zavádí se trestnost opakovaného spáchání přestupku krádeže. Jde o úpravu, která do konce roku 2009 existovala (§ 247/1 písm. e) zák. č. 140/1961 Sb.) a plně se osvědčila, proto je vhodné se k ní vrátit.

4. K § 354a

Zavádí se trestnost opakovaného obtěžování spoluobčanů drobným narušováním soužití v rozhodném čase 3 po sobě jdoucích let. Navrhovaná úprava přebírá terminologii přestupkového zákona a je systematicky řazena do příslušného oddílu trestního zákoníku.

5. K § 358a

Zavádí se trestnost opakovaného porušení veřejného pořádku v rozhodném čase 3 po sobě jdoucích let. Navrhovaná úprava přebírá terminologii přestupkového zákona a je systematicky řazena do příslušného oddílu trestního zákoníku.

ČÁST DRUHÁ – Změna zákona o přestupcích

Navrhuje se změna přestupkové právní úpravy, která do doby, než vznikne celostátní evidence některých přestupků, zakotví zákonný základ pro to, aby obecní úřady přestupcova místa trvalého pobytu měly k dispozici informace o rozhodnutích o těch přestupcích, jejichž recidiva dle předloženého návrhu vyvolává trestněprávní následky.

Orgány vedoucí řízení o takových přestupcích se tohoto obecního úřadu budou obligatorně dotazovat na výskyt předchozích pravomocných rozhodnutí v posledních 3 letech přede dnem, kdy došlo k naplnění znaku skutkové podstaty přestupku.

Takové řešení zajistí rovné podmínky pro všechny, jejichž jednání naplní zamýšlenou skutkovou podstatu trestných činů bez ohledu na to, kde se opakovaných přestupků dopustili.

Ustanovení je systematicky zařazeno do ustanovení zákona upravující součinnost relevantních orgánů, zapojených do řízení o přestupcích.

Vybraná ustanovení zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb. a zákona č. 181/2011 Sb., ve znění navrhovaných změn:

....

§ 205

Krádež

(1) Kdo si присvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a

- a) způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou,
 - b) čin spáchá vloupáním,
 - c) bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí,
 - d) čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, ~~nebo~~
 - e) čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob, **nebo**
 - f) byl za takový přestupek v posledních třech letech alespoň dvakrát postižen,**
- bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo si присvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a byl za čin uvedený v odstavci 1 v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(5) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).

(6) Příprava je trestná.

.....

DÍL 5

Trestné činy narušující soužití lidí

§ 352

Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci

(1) Kdo skupině obyvatelů vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo užije násilí proti skupině obyvatelů nebo jednotlivci nebo jim vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou skutečně nebo domněle bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(3) Stejně jako v odstavci 2 bude potrestán, kdo se spolčí nebo srotí ke spáchání takového činu.

§ 353

Nebezpečné vyhrožování

(1) Kdo jinému vyhrožuje usmrcením, těžkou újmou na zdraví nebo jinou těžkou újmou takovým způsobem, že to může vzbudit důvodnou obavu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny,

b) vůči dítěti nebo těhotné ženě,

c) se zbraní,

d) na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti, nebo

e) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

§ 354

Nebezpečné pronásledování

(1) Kdo jiného dlouhodobě pronásleduje tím, že

a) vyhrožuje ublížením na zdraví nebo jinou újmou jemu nebo jeho osobám blízkým,

b) vyhledává jeho osobní blízkost nebo jej sleduje,

c) vytrvale jej prostřednictvím prostředků elektronických komunikací, písemně nebo jinak kontaktuje,

d) omezuje jej v jeho obvyklém způsobu života, nebo

e) zneužije jeho osobních údajů za účelem získání osobního nebo jiného kontaktu,

a toto jednání je způsobilé vzbudit v něm důvodnou obavu o jeho život nebo zdraví nebo o život a zdraví osob jemu blízkých, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři roky bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) vůči dítěti nebo těhotné ženě,

b) se zbraní, nebo

c) nejméně se dvěma osobami.

§ 354 a

Opakované narušování soužití lidí

Kdo naruší soužití lidí

a) vyhrožováním jinému újmou na zdraví,

b) drobným ublížením na zdraví,

c) nepravdivým obviněním z přestupku, nebo

d) schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním

a byl v posledních třech letech za takový přestupek alespoň dvakrát postižen, bude potrestán peněžitým trestem nebo odnětím svobody až na dvě léta.

§ 355

Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob

(1) Kdo veřejně hanobí

a) některý národ, jeho jazyk, některou rasu nebo etnickou skupinu, nebo

b) skupinu osob pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou skutečně nebo domněle bez vyznání,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) nejméně se dvěma osobami, nebo

b) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.

§ 356

Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod

(1) Kdo veřejně podněcuje k nenávisti k některému národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob nebo k omezování práv a svobod jejich příslušníků, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Stejně bude potrestán, kdo se spolčí nebo srotí k spáchání činu uvedeného v odstavci 1.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo

b) účastní-li se aktivně takovým činem činnosti skupiny, organizace nebo sdružení, které hlásá diskriminaci, násilí nebo rasovou, etnickou, třídní, náboženskou nebo jinou nenávist.

DÍL 6

Jiná rušení veřejného pořádku

§ 357

Šíření poplašné zprávy

(1) Kdo úmyslně způsobí nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa tím, že rozšiřuje poplašnou zprávu, která je nepravdivá, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Kdo zprávu uvedenou v odstavci 1 nebo jinou nepravdivou zprávu, která je způsobilá vyvolat opatření vedoucí k nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa anebo bezdůvodnou záchrannou práci integrovaného záchranného systému sdělí soudu, orgánu Policie České republiky, orgánu státní správy, územní samosprávy, nebo jinému orgánu veřejné moci, právnické osobě, fyzické osobě, která je podnikatelem, anebo hromadnému informačnímu prostředku, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 opětovně,

- b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny,
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu,
- d) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v činnosti orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu veřejné moci, nebo
- e) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v činnosti právnické nebo fyzické osoby, která je podnikatelem.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo
- b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu.

§ 358

Výtržnictví

(1) Kdo se dopustí veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném hrubé neslušnosti nebo výtržnosti zejména tím, že napadne jiného, hanobí hrob, historickou nebo kulturní památku, anebo hrubým způsobem ruší přípravu nebo průběh organizovaného sportovního utkání, shromáždění nebo obřadu lidí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) opětovně, nebo
- b) jako člen organizované skupiny.

§ 358a

Opakované rušení veřejného pořádku

Kdo poruší veřejný pořádek tím, že

- a) neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci,**
- b) poruší noční klid,**

- c) vzbudí veřejné pohoršení,
 - d) znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství,
 - e) poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních nebo kulturních podniků anebo v místech určených k rekreaci nebo turistice,
 - f) poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení,
 - g) neoprávněně založí skládku nebo odkládá odpadky nebo odpady mimo vyhrazená místa
- a byl v posledním třech letech za takový přestupek alespoň dvakrát postížen, bude potrestán peněžitým trestem nebo odnětím svobody až na dvě léta.

§ 359

Hanobení lidských ostatků

(1) Kdo neoprávněně otevře hrob nebo hrobku nebo urnu s lidskými ostatky, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo z pohřebiště svévolně odejme lidské ostatky nebo s lidskými ostatky nakládá v rozporu se zákonem.

(3) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

- a) jako člen organizované skupiny,
- b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného majetkový prospěch, nebo
- c) v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin.

§ 360

Opilství

(1) Kdo se požitím nebo aplikací návykové látky přivede, byť i z nedbalosti, do stavu nepřičetnosti, v němž se dopustí činu jinak trestného, bude potrestán odnětím svobody na tři

léta až deset let; dopustí-li se však činu jinak trestného, na který zákon stanoví trest mírnější, bude potrestán tímto trestem mírnějším.

(2) Ustanovení odstavce 1, jakož i § 26 se neužije, přivedl-li se pachatel do stavu nepřičetnosti v úmyslu spáchat trestný čin, nebo spáchal trestný čin z nedbalosti, která spočívá v tom, že se přivedl do stavu nepřičetnosti.

Vybrané ustanovení zákona č. 200/1990 Sb., zákon o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění navrhovaných změn:

§ 58

(1) Státní orgány, orgány Policie České republiky (dále jen „orgány policie“) a obce oznamují příslušným správním orgánům přestupky, o nichž se dozví, nejsou-li samy příslušny k jejich projednávání. V oznámení uvedou zejména, který přestupek je ve skutku spatřován, důkazní prostředky, které jsou jim známy a které prokazují, že jde o přestupek a že byl spáchán určitou osobou.

(2) Oznamuje-li přestupky příslušným správním orgánům orgán policie a jedná-li se o přestupky

- a) proti veřejnému pořádku,
- b) proti občanskému soužití, nasvědčují-li okolnosti tomu, že v jejich důsledku došlo k ublížení na zdraví,
- c) proti majetku,
- d) proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu,
- e) proti pořádku ve státní správě, spáchané na úseku státní správy v působnosti Policie České republiky,
- f) uvedené v § 29 odst. 1 písm. ch), § 30 odst. 1 písm. d) až j) a § 35 odst. 1 písm. f),

učiní orgán policie nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem. O zjištěných skutečnostech sepíše orgán policie úřední záznam, který přiloží

k oznámení. Oznámení učiní orgán policie nejpozději do třiceti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozví.

(3) Orgán policie

- a) věc odevzdá příslušnému orgánu, jde-li o jednání mající znaky přestupku, které se projednává podle zvláštních předpisů,³⁾ nebo jde-li o jiný správní delikt než přestupek anebo nasvědčují-li skutečnosti, že jde o trestný čin,
- b) věc odloží, není-li dáno podezření z přestupku nebo nelze-li přestupek projednat, anebo nezjistí-li do jednoho měsíce ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující podezření, že jej spáchala určitá osoba; pominou-li důvody odložení, věc oznámí, není-li na místě věc vyřídit jinak.

(4) Dozví-li se orgán policie o přestupku od občana, vyrozumí jej na jeho žádost do třiceti dnů o provedených opatřeních.

(5) Pravomocná rozhodnutí o přestupcích dle § 47 odst. 1 písm. a) až d) a f) až h), dle § 49 odst. 1 písm. c) a o přestupku úmyslného způsobení škody na cizím majetku krádeží dle § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích jsou obcemi a městskými částmi hlavního města Prahy zasílána obecnímu úřadu určenému podle místa trvalého pobytu přestupce, nemá-li jej, dle místa jeho posledního známého pobytu. V případě změny místa trvalého pobytu je obecní úřad dosavadního místa trvalého pobytu povinen zaslat tato rozhodnutí obecnímu úřadu určenému dle nového místa trvalého pobytu.

(6) Obec nebo městská část hlavního města Prahy, která zahájí řízení ve věci přestupků dle § 47 odst. 1 písm. a) až d) a f) až h), dle § 49 odst. 1 písm. b) a o přestupku úmyslného způsobení škody na cizím majetku krádeží dle § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, si vyžádá od obecního úřadu určeného dle místa trvalého pobytu zaslání pravomocných rozhodnutí dle věty první za dobu 3 let předcházejícího dni, kdy nastaly okolnosti nasvědčující podezření ze spáchání přestupku.